

DEBATT

Redaktör Carina StenSSon Bitr redaktör Björn Jorner
Debattredaktionen debatt@svd.se Telefon 08-13 51 49
Webb: SvD.se/debatt Twitter: twitter.com/SvDDebatt Facebook: SvD Debatt

Debatt | Bostadsrätter

Onödiga risker för bostadsägarna

Bostadsrättsägare kan få betala högre bolåneräntor eftersom det saknas ett statligt bostadsrättsregister. Ett skyndsamt införande av ett register bör stå högt upp på den nya regeringens agenda, skriver Hans Lindberg och Johan Hansing, Bankföreningen. **Näringsliv Debatt sid 9**

Foto: Tomas Oneborg

Debatt | Bostadspolitik

Ödmjukhet krävs i bostadsdebatten

Det är helt nödvändigt att gå bortom svartvita resonemang om marknad kontra stat, och i stället fördjupa bostadsdebatten om hur en mix av de båda skulle kunna utformas. Det skriver Martin Hofverberg, chefsekonom på Hyresgästföreningen. **Näringsliv Debatt sid 9**

Foto: Kristian Pohl

Uppkopplade saker skapar nya risker

Smarta produkter är på väg att bli en del av vardagen. Det innebär fler lyssnande öron och en närmast total kartläggning av våra liv. Lagstiftare och företag behöver täppa till säkerhets- och integritetsbrister, skriver Sinan Akdag, Sveriges Konsumenter.

Allt fler produkter kopplas i dag upp mot internet och varandra i det som kallas för Sakernas internet, eller Internet of Things. Det kan gälla kylskåp, kaffebryggare, värmepannor och hemlarm som alla kan röststyras via smarta högtalare. Vissa uppgifter kan till och med utföras automatiskt. Förhoppningen är att denna utveckling ska leda till ökad resurseffektivitet och en förenklad vardag för oss konsumenter.

De uppkopplade produkterna samlar in stora mängder data. Det är genom att analysera sin omgivning, våra beteendemönster och att kommunicera med andra enheter som produkterna blir "smarta" – de känner till dina rutiner och förutser dina önskemål.

I USA exploderar nu marknaden för smarta produkter, idag äger 40 procent av konsumenterna en smart högtalare och i Sverige lär försäljningen öka när fler röststyrda produkter lanseras på svenska. Samtidigt som marknaden för de dataslukande produkterna växer nås vi allt oftare av nyheter om hur vår persondata missbrukas och i granskningar får många produkter underkänt i både säkerhet och integritetsskydd.

Diskussioner om personlig integritet har tidigare berört främst mobiltelefoner och datorer. Det är produkter som du kan stänga av och lägga undan. De nya smarta produkterna är däremot utformade för att finnas överallt, alltid vara på standby och konstant samla in mer data. Det innebär fler lyssnande öron och fler kryptiska integritetspolicies att ta ställning till.

När du som konsument startar en smart produkt för första gången ombeds du förhoppningsvis ge samtycke till att persondata

En modell av ett uppkopplat hus. Men det finns problem och Sinan Akdag, Sveriges Konsumenter, skriver att det krävs nya regler, till exempel när det gäller livslängden för dessa produkter. Foto: Science Photo Library/AP, Pressbild

samlas in. Men uppstartsprocessen är ofta överdrivet invecklad eller bedrägligt kortfattad. Många av företagens användarvillkor kan ta timmar att läsa och kan vara så komplicerade att inte ens en jurist säkert kan veta vad som gäller. Giganterna Facebook och Google har visat sig använda rent manipulativa metoder för att få konsumenten att dela mer data.

Persondata från en enskild produkt avslöjar inte alltid hela din livshistoria, men när data från olika källor slås ihop kan en kusligt komplett bild av ditt liv och din vardag träda fram.

Teknikjättarnas åtgärder för att skydda vår personliga integritet ger få skäl till optimism och läget är dystert också vad gäller säkerhetsaspekten. Att din smarta kaffebryggare eller värmepanna drabbas av virus kanske inte låter som ett domedagsscenario, men faktum är att det ibland räcker med en enda

”
Det kan räcka med en enda infekterad produkt för att hela ditt hemnätverk ska smittas.

infekterad produkt för att hela ditt hemnätverk ska smittas.

Centralt för uppkopplade produkters säkerhet är att de förses med regelbundna säkerhetsuppdateringar, men det finns i dag inga krav på hur länge uppdateringar måste erbjudas. Konsumenter riskerar därför att tvingas göra sig av med sin smarta kaffebryggare långt innan den slutat brygga gott kaffe, något som slår mot både plånbok och klimat.

Sakernas internet är i dag mer en verklighetsbeskrivning än framtidsvision. Därför presenterar Sveriges Konsumenter idag politiska lösningar för en smartare och tryggare vardag. Vi vill se:

- Att EU:s produktsäkerhetsdirektiv moderniseras så att det även innefattar it-säkerhet och integritet. Idag handlar lagstiftningen enbart om fysisk säkerhet. Det behöver även finnas tvingande krav på it-säkerhet och integritetsskydd i EU:s föreslagna cybersäkerhetsdirektiv.
- Att konsumenter informeras om produktens planerade livslängd så att de kan göra medvetna val. Integritet och säkerhet måste upprätthållas genom alla uppdateringar och hela systemets livscykel.
- Att alla produkter och tjänster ska vara förinstallerade på minimal datadelning (Privacy by default) och utformas med inbyggd integritet (Privacy by design). Det senare innebär bland annat att produkter som lyssnar till röstkommandon förses med tydlig möjlighet för konsumenten att fysiskt stänga av mikrofonen.

Tekniken kan innebära många fördelar. Men innan konsumentskyddet stärkts och företagen tar personlig integritet på allvar kan det vara värt att fundera på om kaffet verkligen blir godare med hjälp av en uppkopplad bryggare.

Sinan Akdag
digital expert, Sveriges Konsumenter

Debatt | Eurosamarbetet

Dags för Sverige att ansluta sig till euron

I dagens globaliserade värld har vi länge betraktat internationell handel som något självklart. Sverige är en liten ekonomi som kan riskera att alltmer hamna i periferin i takt med att BRIC-länderna växer sig starkare, att allt fler EU-länder ansluter sig till euron och att Storbritannien lämnar EU. Vi behöver stärka vårt in-

flytande i EU och på den internationella arenan. Därför är det dags att vi ansluter oss till euron.

Euron har blivit en symbol för enighet, ekonomisk stabilitet och suveränitet och har inneburit ett stort lyft såväl för handel som för den fria rörligheten. Den har klarat sig igenom den djupa finanskris som slog hårt mot länder

som Grekland, Italien, Portugal, Spanien och Irland, genom att skarpere och tydligare reformer och regelverk antagits, såsom europluspakten, finanspakten och bankunionen. Dessa åtgärder har stärkt euroområdet ekonomiskt och säkerställt en större stabilitet i banksystemen.

Enligt den Eurobarometer som presenterades den 20 november i fjol, uppgav rekordmånga medborgare i eurozonen, 74 procent, att euron är bra för EU. 64 procent av de tillfrågade uppgav att euron är bra för deras land.

De ekonomiska argumenten för varför Sverige ska stå utanför eurosamarbetet håller inte läng-

re. Sverige bör under 2020-talet gå med i euron. Ekonomiskt sett skulle det leda till att vi får en mer stabil växelkurs, och goda förutsättningar för både ökad handel och investeringar. Euroländerna är våra viktigaste handelspartner och forskning visar att handeln för länder som infört euron ökar.

Ett annat skäl att gå med i eurosamarbetet är att Riksbanken i dag, trots att vi står utanför euron, har väldigt lite inflytande över vår nationella penningpolitik. Sveriges styrränta leds av den ränta som den europeiska centralbanken, ECB, sätter. Vi spelar alltså efter ECB:s regler utan att kunna utöva påverkan dem. Det är

dags för Riksbankens chef Stefan Ingves att få sitta med vid beslutsbordet och för Sveriges talan.

Ytterligare ett skäl till varför Sverige bör ansluta sig till valutaunionen är att det skulle leda till ett större inflytande i ministerrådet och EU:s andra institutioner. I dag är det i eurokretsen som det betydande ekonomisk-politiska arbetet inför framtiden sker. Det ligger därför i Sveriges intresse att vara med om att fatta de beslut som kommer att vara avgörande för unionens framtid, i stället för att som i dag stå vid sidan av.

Cecilia Wikström (L)
Europaparlamentariker